

27. 11. 2003

ID: 22422

Trestný čin podílnictví

Zkontaktování zájemce o koupi motorového vozidla a nabízení takového vozidla zájemci není jednáním, které by bylo možné označit za užívání vozidla a podřadit

Zkontaktování zájemce o koupi motorového vozidla a nabízení takového vozidla zájemci není jednáním, které by bylo možné označit za užívání vozidla a podřadit pod zákonný znak „užívá“ ve smyslu § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 7 Tdo 24/2003, ze dne 15.1.2003)

Nejvyšší soud projednal dovolání obviněného Ing. V. Č., proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. 4 To 154/2002, v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 3 T 206/2001 a rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se ohledně obviněného Ing. V. Č. zrušují usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. 4 To 154/2002, a rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2001, sp. zn. 3 T 206/2001. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušené části obou rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, ke které došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 265l odst. 1 tr. ř se Městskému soudu v Brně přikazuje, aby věc obviněného Ing. V. Č. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2001, sp. zn. 3 T 206/2001, byli obvinění J. P. a Ing. V. Č. uznáni vinnými každý trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzeni podle § 251 odst. 1 tr. zák. každý k trestu odnětí svobody na jeden rok, přičemž obviněnému J. P. byl výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu tří let a obviněnému Ing. V. Č. byl trest uložen nepodmíněně se zařazením do věznice s dozorem podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. Poškození JUDr. E. W., PhD., a A. W. byli podle § 229 odst. 1 tr. ř. s nárokem na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podkladem odsuzujícího výroku se stalo zjištění, že v době od 6. 5. 2000 do 5. 6. 2000 obviněný J. P. převzal od nezjištěné osoby klíčky, osvědčení o technickém průkazu a doklad o pojištění k osobnímu motorovému vozidlu zn. Mazda 323F, které bylo dne 6. 5. 2000 odcizeno z parkoviště na D. ulici v B. majitelce JUDr. E. W. a které za účelem zprostředkování prodeje předal M. B., stíhanému samostatně, s tím, že ten vozidlo odvezl do obce S., okr. B., a požádal obviněného Ing. V. Č. o spolupráci při zajištění kupce, přičemž obviněný Ing. V. Č. zkontaktoval zájemce Ing. J. V., jemuž opakovaně nabízel vozidlo za částku od 35.000,- Kč do 70.000,- Kč, spolu s ním přijel do obce S., kde je M. B. zavedl k vozidlu, které si Ing. J. V. vyzkoušel a které mu obviněný Ing. V. Č. po domluvě s M. B. nabízel k prodeji za 70.000,- Kč přesto, že vůz měl prodejní hodnotu 328.500,- Kč, a domluvili se, že k převzetí vozu dojde dne 5. 6. 2000 po předání částky 35.000,- Kč, k čemuž nedošlo, neboť všichni byli zajištěni Policií ČR.

Proti rozsudku Městského soudu v Brně podali obvinění J. P. a Ing. V. Č. odvolání, která byla podle § 256 tr. ř. zamítnuta usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. 4 To 154/2002.

Obviněný Ing. V. Č. podal prostřednictvím obhájce v zákonné lhůtě dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně, a to v rozsahu odpovídajícím všem jeho se týkajícím výrokům. Odkázal na dovolací důvod stanovený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítl, že soudy nesprávně posoudily skutek jako trestný čin podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. Vytkl, že nebyla naplněna subjektivní stránka trestného činu ve formě úmyslného zavinění a že nebyl naplněn ani zákonný znak „užívání“ ve vztahu k věci získané trestným činem jiné osoby. Navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil ohledně něho napadené rozhodnutí a aby ho podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 265i odst. 3, 5 tr. ř. napadené usnesení v části týkající se obviněného Ing. V. Č. i předcházející řízení a shledal, že dovolání je důvodné.

Trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. se dopustí ten, kdo ukryje, na sebe nebo na jiného převede anebo užívá věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou.

Z tzv. právní věty výroku o vině v rozsudku Městského soudu v Brně vyplývá, že tento soud považoval u obviněného Ing. V. Č. za naplněné ty znaky uvedeného trestného činu, které spočívají v tom, že pachatel užívá věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou. Zákonnému znaku „užívá“ však neodpovídá žádná ze skutkových okolností, které Městský soud v Brně uvedl ve skutkové části výroku o vině. Podle zjištění uvedených ve výroku o vině obviněný Ing. V. Č. byl požádán o spolupráci při zajištění kupce na vozidlo, zkontaktoval zájemce, kterému vozidlo nabízel, se kterým přijel do místa, kde se vozidlo nacházelo a kde si ho zájemce vyzkoušel, a kterému vozidlo znovu nabízel. K těmto skutkovým zjištěním je ovšem nutné uvést, že zkontaktování zájemce o koupi vozidla a nabízení vozidla zájemci evidentně není jednáním, které by bylo možné označit za užívání vozidla a podřadit pod zákonný znak „užívá“ ve smyslu § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. Z odůvodnění rozsudku je patrné, že Městský soud v Brně považoval uvedený zákonný znak za naplněný zjištěním, že obviněný Ing. V. Č. spolu se zájemcem o koupi Ing. J. V. ve vozidle jel za tím účelem, aby si Ing. J. V. vozidlo vyzkoušel. Bez ohledu na to, že toto zjištění není součástí výroku o vině, považuje Nejvyšší soud za nutné vyloučit, že by takovým jednáním obviněný Ing. V. Č. mohl naplnit zákonný znak „užívá“ ve smyslu § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Pokud pachatel věc, proti které směřuje jeho jednání, užívá, znamená to, že s ní nakládá způsobem, při němž využívá její užitné hodnoty. V posuzovaném případě obviněný Ing. V. Č. ve vztahu k vozidlu takto nejednal. Vozidlo bylo v držení M. B., který se ho snažil prodat. Obviněný vystupoval jen jako prostředník mezi M. B. a Ing. J. V. jako zájemcem o koupi vozidla. Přítomnost obviněného jako prostředníka souvisela jen s tím, že M. B. chtěl před kupujícím utajit svou skutečnou totožnost. Obviněný při zprostředkování prodeje nevystupoval nijak samostatně. Ačkoli M. B. a Ing. J. V. byli současně přítomni na místě, kde se nacházelo vozidlo, udržoval M. B. mezi nimi fyzicky vzdálenost potřebnou k svému utajení. Obviněný se mezi nimi pohyboval a pouze tlumočil jejich vzájemné požadavky a stanoviska. V rámci této úlohy obviněného došlo k tomu, že byl přítomen ve vozidle v době, kdy s ním Ing. J. V. jako řidič vykonal zkušební jízdu. Důvodem účasti obviněného při této jízdě nebylo to, že by využíval užitné hodnoty vozidla, neboť jízdou neuspokojoval žádnou svou potřebu, která je pro užitnou hodnotu automobilu typická. To zejména znamená, že obviněný nijak nepoužil vozidlo jako dopravní prostředek ke své přepravě, k přepravě jiných osob nebo k přepravě věcí. K

tomu jeho jednání nesměřovalo. Účelem jízdy bylo předvedení vozidla jako předmětu prodeje a koupě, přičemž obviněný jen suploval přítomnost skutečného prodávajícího a sám vozidlo ani neřídil. Okolnosti, za kterých obviněný ve vozidle jel a které zjistil sám Městský soud v Brně, proto vylučují, že by obviněný s vozidlem nakládal způsobem směřujícím k tomu, aby využíval jeho užitné hodnoty.

Výrok o vině obviněného Ing. V. Č. trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák., založený na tom, že u ž í v a l věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, nemůže obstát. Nebyl naplněn zákonný znak „užívá“, takže chybí jednání jako jedna ze složek objektivní stránky trestného činu. Za tohoto stavu již je bezpředmětné zabývat se otázkou zavinění, které reprezentuje subjektivní stránku trestného činu.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací se s nesprávným výrokem o vině obviněného Ing. V. Č. ztotožnil. Napadené usnesení Krajského soudu v Brně proto spočívá na nesprávném právní posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Nejvyšší soud z podnětu důvodného dovolání obviněného Ing. V. Č. zrušil ohledně tohoto obviněného napadené usnesení Krajského soudu v Brně i rozsudek Městského soudu v Brně. Zrušil také všechna další rozhodnutí, která na zrušené části obou uvedených rozhodnutí obsahově navazují a která zrušením pozbyla podkladu. Přikázal Městskému soudu v Brně, aby věc obviněného Ing. V. Č. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)